

ULLENSAKER KOMMUNE

Behandling av problematferd

Laila Nilsen og Pål J Bruneberg

Nilsen og Bruneberg NAFO 2015

ULLENSAKER KOMMUNE

Kort om boligen

- 3 brukere som mottar heldøgns tjenester etter Lov om kommunale helse –og omsorgstjenester § 3-2.
- 22 årsverk, 2:1 bemanning dag og kveld, våken og hvilende nattevakt.
- Todelt fagadministreringssystem. Permer og elektronisk journal.
- Opplæring, kurs og kompetanseheving.
- Store endringer det siste året.
- Ansatte som kjenner brukerne godt.

Nilsen og Bruneberg NAFO 2015

ULLESAKER KOMMUNE

Presentasjon av bruker

- Mann på 31 år
- F 71.1 Moderat psykisk utviklingshemming med atferdsvansker
- F 84.1 Atypisk autisme
- Mottatt tjenester i kommunen de siste 14 årene
- Vedtak om bruk av tvang og makt
- Kombinasjon av dagsplan og billedstyring
- Jobb og fritid

Nilsen og Bruneberg NAFO 2015

ULLESAKER KOMMUNE

Utfordringer

- Høy forekomst av utfordrende atferd – tvang og makt
  - Riving i klær, dytting, klyping, lugging, kloring, kvelning, stikke finger i øyer, biting, blotting osv.
- Annen utfordrende atferd – ikke tvang og makt?
  - Tvangspreget/rituell atferd – skosåle, glass, hår, hud, stikke finger i hals, slag mot øre, gulping, repeterende spørring osv.
- Ulik praksis – mest sannsynlig ulike konsekvenser
  - Mangelfulle analyser og forståelse av opprettholdende betingelser
- Fra dag til dag evaluering
- Fokus på ulike områder og gjerne altfor mange områder samtidig

Nilsen og Bruneberg NAFO 2015

ULLESAKER KOMMUNE

Bakgrunn

- Redusere bruk av tvang og makt – har i og for seg alltid vært et sentralt mål
- "Opprydding i kjellern"
- Mangelfull oversikt over historikk og data på hva som er forsøkt tidligere
- Kvalitet på samhandling kan forbedres, ulik praksis
- Svakt evalueringsgrunnlag

Nilsen og Bruneberg NAFO 2015

ULLESAKER KOMMUNE

Nilsen og Bruneberg NAFO 2015

ULLENSAKER KOMMUNE

**IF YOU FAIL
TO PLAN
YOU PLAN
TO FAIL**

Nilsen og Bruneberg NAFO 2015

ULLENSAKER KOMMUNE

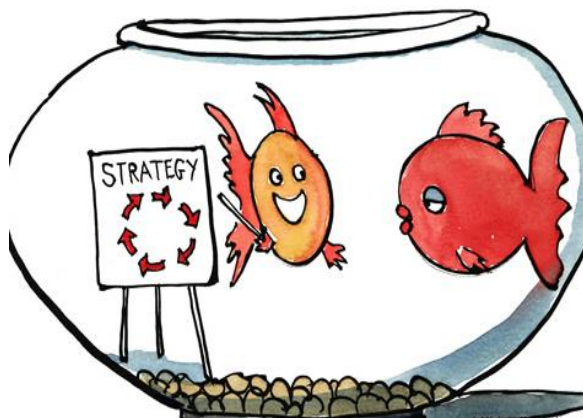

Nilsen og Bruneberg NAFO 2015

ULLENSAKER KOMMUNE

Nilsen og Bruneberg NAFO 2015

ULLENSAKER KOMMUNE

Planlegging

- Formelt henvisningsgrunnlag v. hab.
  1. reduksjon av utfordrende atferd og tvang/rituell atferd
  2. mindre bruk av tvang og makt
- Avklaringsmøte med avdeling for voksenhabilitering
  - Samarbeidsavtale
- Utredning/kartlegging
- Planleggingsmøter og samarbeidsmøter
- Workshop, undervisning og opplæring
- Igangsetting av tiltak

Nilsen og Bruneberg NAFO 2015

ULLESAKER KOMMUNE

DRO – differensiell forsterkning av annen atferd

Differensiell forsterkning av annen atferd (DRO) er en prosedyre der forsterker blir presentert

når definert atferd ikke har forekommet i løpet av et gitt tidsintervall (Catania, 1998;

Rolider & Van Houten, 1990).

Nilsen og Bruneberg NAFO 2015

ULLESAKER KOMMUNE

Tiltak

Fase	Beskrivelse
Baseline	Interresponstid : 2 = DRO 30 min.
DRO 1	Intervall 30 min. Målatferd «ta mot» og «ta på». Utlevering av forsterkere ved intervalllets slutt.
DRO 2	Intervall 15 min. Ellers det samme
Reduksjon av krav	Ikke planlagt, men slik kan livet i den kommunale hverdagen være.
Ekstinksjon/Baseline	Ta mot/ta på
Ekstinksjon/DRO3	Ta mot/ta på Intervall 30 min. med tegnøkonomi utlevering av sluttforsterker etter 1,5t ved mestrede intervaller. Lykkehjul VR2.. Utlevering av bonus ukentlig ved 80% mestring eller høyere. Regel: «hvis du ikke..»

Nilsen og Bruneberg NAFO 2015

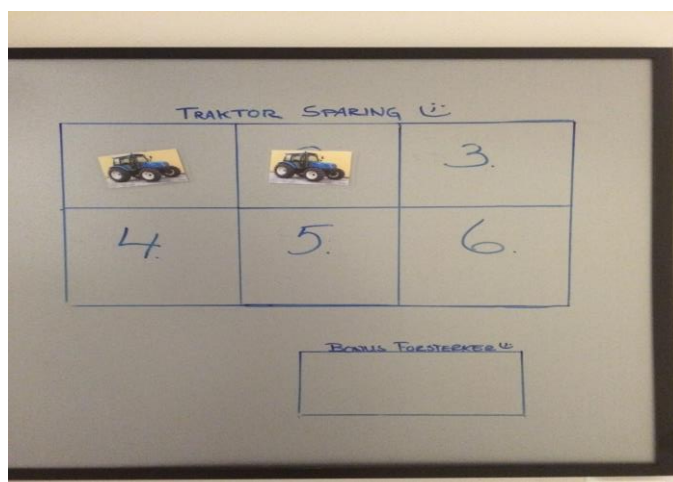
ULLENSAKER KOMMUNE

Nilsen og Bruneberg NAFO 2015

ULLENSAKER KOMMUNE

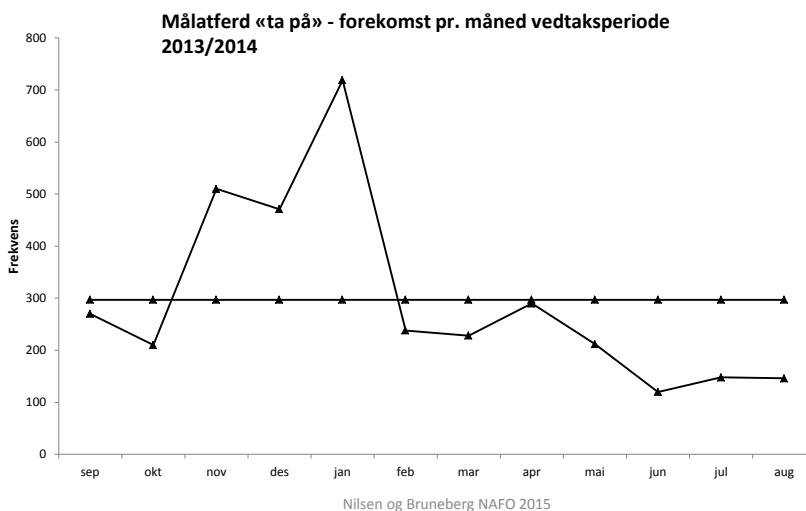
Nilsen og Bruneberg NAFO 2015

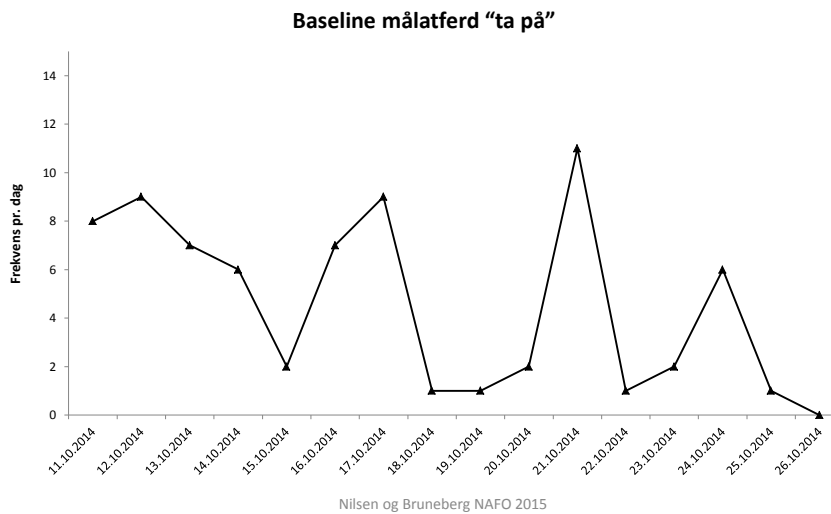

ULLESAKER KOMMUNE

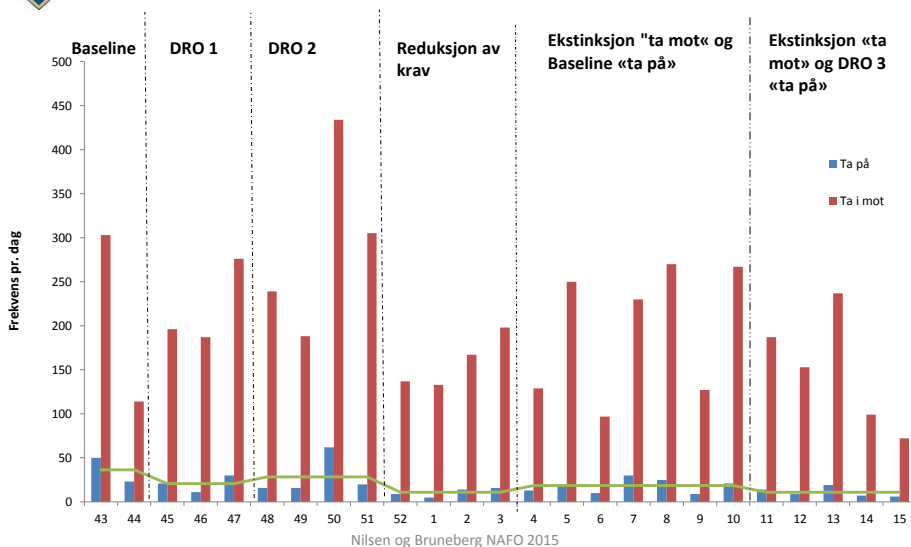

ULLESAKER KOMMUNE

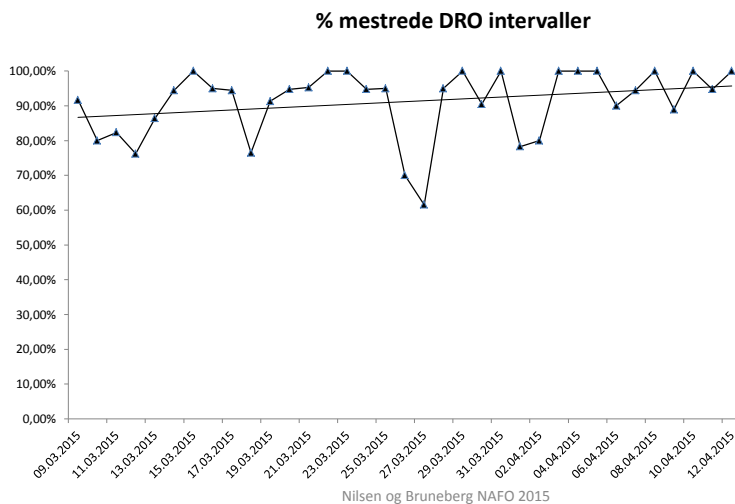

ULLENSAKER KOMMUNE

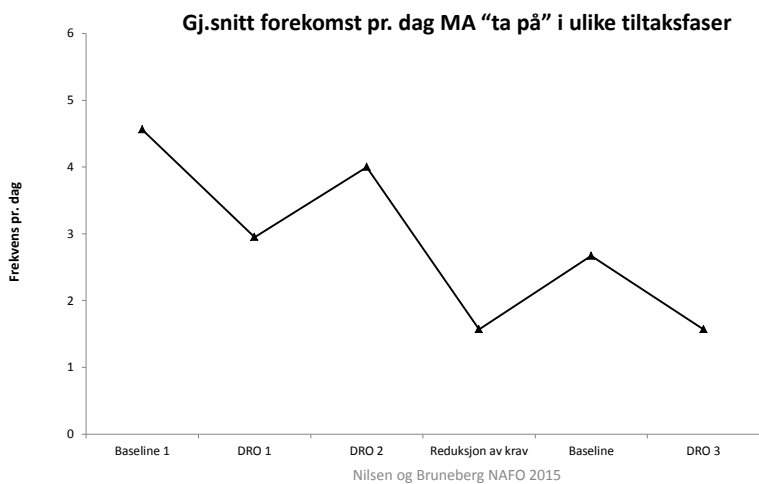

ULLENSAKER KOMMUNE

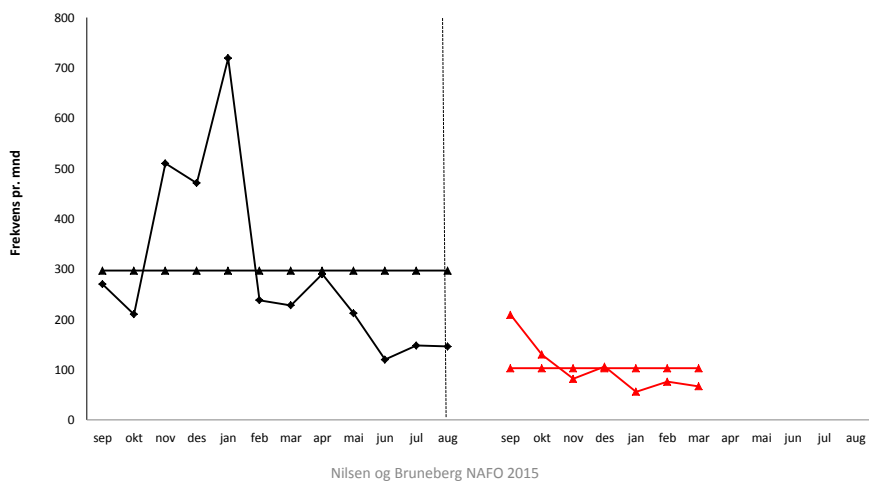

ULLENSAKER KOMMUNE

ULLENSAKER KOMMUNE

Total forekomst MA «ta på» i vedtaksperiode 2013/14 og 2014/15

ULLESAKER KOMMUNE

Oppsummering

- Ta mot
  - Økning under DRO
  - Reduksjon under ekstinksjon

- Ta på
  - Reduksjon under DRO 1, men økning under DRO 2
  - Færre forekomster ved reduksjon av krav
  - Økning under nye baselinebetingelser
  - Reduksjon under DRO med «regel»

Nilsen og Bruneberg NAFO 2015

ULLESAKER KOMMUNE

Vurdering av data og tiltak

Registrering

- Under registrering har det vært to tilstede
- Avholdt workshop med rollespill – enighet rundt målatferd
- Gjennomført veiledning med konkret måling av reg. nøyaktighet
- Noen feilregistreringer i starten-avdekket på et tidlig tidspunkt

Nilsen og Bruneberg NAFO 2015

ULLENSAKER KOMMUNE

Tiltak

- Enkelte ukklarheter ved gjennomføring av tiltak i starten
- Prosedyre som er enkelt beskrevet, ansatte har hatt god trening i å registrere målatferd før tiltak
- Ofte og regelmessig evaluering av tiltakene med habben
- Igangsatt nye tiltak på bakgrunn av evaluerte data
- Nedadgående trend før tiltak – validitetstrusler
  - Færre tjenesteytere
  - Setting hendelser

Nilsen og Bruneberg NAFO 2015

ULLENSAKER KOMMUNE

Videre arbeid

- Tynne ut forsterkerskjemaet
- Arbeide videre med aktiviteter og forsterkersystem
- Evaluere vedtak etter KOHL Kap. 9
- Opprettholde veiledning og evalueringsrutiner

Nilsen og Bruneberg NAFO 2015